

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Śliwiński

Protokolant: prot. sąd. N. K.

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2015 roku

sprawy **R. P.**

obwinionego z art. 92 ust. 3 i 4 Ustawy o transporcie drogowym

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wągrowcu, Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w C.

z dnia 24.09.2014 roku sygn. akt VII W 95/14

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

2. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze oraz opłatę za II instancję w łącznej kwocie 150 złotych.

D. Ś.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2014 r. Sąd Rejonowy w Wągrowcu, VII Zamiejscowy Wydział z/s w C. uznał obwinionego **R. P.** za winnego tego, że dnia 11 listopada 2013 r. w miejscowości P. dopuścił do wykonywania przewozu drogowego przez kierowcę, który nie posiadał orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy, tj. Panią A. P. kierującą w dniu 11 listopada 2013 r. ok. godz. 12.30 na drodze krajowej nr (...) w miejscowości P. samochodem ciężarowym marki I. o nr rej. (...),

tj. wykroczenia z art. 92 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym w związku z lp.3.2 załącznika nr 2 do tejże ustawy i za to wykroczenie na podstawie art. 92 ust. 3 ww. ustawy w związku z lp. 3.2 załącznika nr 2 do tej ustawy wymierzył mu karę 1000 zł grzywny.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 118 § 1 i 4 kpw oraz § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 118, poz. 1269) i art. 3 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. t. jedn. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w kwocie 100 zł oraz wymierzając obwinionemu opłatę w kwocie 100 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca obwinionego zaskarżając go w całości i zarzucając:

1) obrażę przepisów prawa materialnego, tj. art. 92 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Sąd I instancji, że wskazany przepis będzie miał również zastosowanie do przedsiębiorców prowadzących gospodarstwo rolne;

2) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 39a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu przez Sąd I instancji, że przewoźnik niezatrudniający kierowcy powinien wyposażyć kierowcę w zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych.

W konkluzji obrońca obwinionego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie obwinionego od przypisanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego okazała się bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacji Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw, co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Odnosząc się do meritum zarzutów apelacji obrońcy obwinionego nie sposób podzielić jego twierdzeniami, jakoby przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym nie miały zastosowania do obwinionego, który prowadzi wraz z żoną gospodarstwo rolne.

Bezsporne pozostaje, iż zgodnie z polskim ustawodawstwem prowadzenie działalności rolniczej co do zasady nie jest tożsame z prowadzeniem działalności gospodarczej, co wynika z art. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. t. jedn. z 2013 r., poz. 672 ze zm.). W tym sensie można zasadnie twierdzić, że osoba prowadząca działalność rolniczą nie jest przedsiębiorcą.

Nie mniej jednak analiza przepisów wspomnianej już ustawy o transporcie drogowym nie pozwala na przyjęcie, iż przewozem drogowym w rozumieniu jej przepisów jest przewóz osób lub rzeczy realizowany wyłącznie przez przedsiębiorcę w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 6a ustawy o transporcie drogowym przewozem drogowym jest transport drogowy lub nienarobkowy przewóz drogowy, a także inny przewóz drogowy w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego. Definicje transportu drogowego i nienarobkowego przewozu drogowego, znajdujące się w art. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy, jednoznacznie wskazują, iż realizować je może przedsiębiorca. Takiego dookreślenia brak natomiast w definicji przewozu drogowego zawartego w przepisach rozporządzenia (WE) nr 561/2006. W myśl art. 4 pkt a) tegoż aktu prawnego przewozem drogowym jest każda podróż odbywaną w całości lub części po drogach publicznych przez pojazd, z ładunkiem lub bez, używanym do przewozu osób lub rzeczy. Przy czym zgodnie z art. 2 pkt 1 a) i b) musi być on wykonywany przez pojazdy lub zespoły pojazdów, których dopuszczalna masa całkowita przekracza 3,5 tony (przewóz rzeczy) bądź też przez pojazdy skonstruowane lub trwale przystosowane i przeznaczone do przewozu więcej niż dziewięciu osób łącznie z kierowcą (przewóz osób).

Poza tym z treści ustawy o transporcie drogowym, w szczególności z przepisów zawartych w Rozdziale 7a, odnoszącym się do kierowców wykonujących przewóz drogowy, wynika, iż przewóz drogowy może być realizowany przez przedsiębiorcę lub inny podmiot. W art. 3 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy stanowi się natomiast, że do przewozów drogowych wykonywanych przez podmioty nie będące przedsiębiorcami stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące nienarobkowego przewozu drogowego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należało, iż przepisy ustawy o transporcie drogowym dotyczące wykonywania przewozów drogowych miały zastosowanie do obwinionego. Obwiniony nie prowadził działalności gospodarczej, lecz działalność rolniczą, a konkretnie sadowniczą. Owoce zebrane ze swoich sadów zbywał na rynku dostarczając je do punktów skupu i klientów własnym samochodem ciężarowym marki I.,

którego dopuszczalna masa całkowita przekraczała 3,5 t (k. 6v). Zatem do wykonywanego przez obwinionego na własne potrzeby transportu owoców należało stosować odpowiednio przepisy dotyczące niezarobkowego przewozu drogowego. Znamienny jest fakt, iż obwiniony wystąpił do Głównego Inspektora Transportu Drogowego o zaświadczenie uprawniające wykonywania międzynarodowego niezarobkowego przewozu rzeczy na potrzeby własne na rzecz prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego i takie zaświadczenia otrzymał (k. 7).

Sąd Okręgowy nie podziela również trafności twierdzeń obrońcy obwinionego, zgodnie z którymi tylko kierowca zatrudniony przez przedsiębiorcę obowiązany jest posiadać zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy. Adresatem norm zawartych w przepisach Rozdziału 7a ustawy o transporcie drogowym jest nie tylko przedsiębiorca, ale również inny podmiot wykonujący przewóz drogowy, a więc również niezarobkowy przewóz drogowy. Co więcej, zgodnie z treścią art. 39m wymagania odnoszące kierowców dotyczą również przedsiębiorcy i innej osoby osobiście wykonującej przewóz drogowy.

Obwiniony prowadzi gospodarstwo rolne wspólnie z żoną. A. P., córka obwinionego, kierująca w dniu 11 listopada 2013 r. samochodem ciężarowym marki I. o nr rej. (...), pomaga rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa i jest ich współdomownikiem w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. W ramach tej pomocy, jak sama zeznała, okazyjnie przewozi owoce z sadów rodziców do hurtowni. Wobec powyższego uznać należało, iż mimo braku formalnego zatrudnienia w rozumieniu przepisów prawa pracy, A. P., realizując przewóz drogowy związany z prowadzeniem gospodarstwa rolnego swoich rodziców, miała kierowcy w rozumieniu przepisów ustawy o transporcie drogowym. Zatem na obwinionym z mocy art. 39l ust. 1 pkt 1 b) ww. ustawy ciążył obowiązek skierowania jej na badania lekarskie i psychologiczne przed zleceniem jej wykonywania przewozów drogowych. Obwiniony wywiązał się z tego obowiązku tylko częściowo, kierując córkę na badania psychologiczne, po przeprowadzeniu których uzyskała ona orzeczenie psychologiczne nr 55/K/11 o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy (k. 9).

Podkreślenia wymaga, iż okoliczność skierowania przez obwinionego córki A. P. na badania psychologiczne jednoznacznie przeczy jego linii obrony w niniejszym postępowaniu, w której kwestionował zastosowanie przepisów ustawy o transporcie drogowym do przewozów drogowych realizowanych w ramach prowadzonego przez niego gospodarstwa sadowniczego.

W tym stanie faktycznym i prawnych Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż obwiniony jako osoba wykonująca czynności związane z przewozem drogowym, dopuszczając córkę A. P. w dniu 11 listopada 2013 r. do przewozu na jego rzecz owoców z gospodarstwa do hurtowni należącym do niego samochodem ciężarowym bez uprzedniego skierowania jej na stosowne badania lekarskie, o których mowa w art. 39j ustawy o transporcie drogowym, wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 92 ust. 3 i 4 ww. ustawy.

Przechodząc do kwestii wymiaru kary Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż nie sposób dopatrzeć się w wymierzonej obwinionemu grzywnie w wysokości 1000 zł przesłanek rażącej surowości. Wymiar kary ocenić należy jako współmierny do stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego oraz stopnia jego zawinienia. Poza tym zważywszy na sytuację rodziną obwinionego – żonaty, troje dorosłych dzieci oraz uzyskiwane przez niego dochody z prowadzenia wraz z żoną gospodarstwa rolnego – 5.000 zł miesięcznie, nie można uznać, iż orzeczonej wobec niej grzywny w tej kwocie nie będzie w stanie uiszczyć. Warto również dodać, iż Sąd Rejonowy wymierzył obwinionemu grzywnę w minimalnej wysokości przewidzianej przez ustawę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że apelacja obrońcy obwinionego jest bezzasadna i w związku z tym na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, nie znajdując jakichkolwiek podstaw do jego zmiany, czy uchylecia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia. (Dz. U. Nr 118, poz. 1269) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. t. jedn. z 1983 r. Nr

49, poz. 223 z późn. zm.) zasądając od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania w sprawach o wykroczenia za postępowanie przed sądem drugiej instancji i wymierzając mu opłatę w kwocie 100 zł.

SSO Dariusz Śliwiński